

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și în editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația, Cluj, Piața Unirii No. 8.

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Aurora (Năsăud) Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pt. Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caansebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.), Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Crassa și păstrarea (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săltiște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseletiana, Codreana, Codru (Buteni) Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Creditul Bănățean (Lugoj), Crișan Cugierenu, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogăna, Gloria Goroniț-Aiud, Garănițerul Bănățan (Mehadia), Însoțirea de credit (Veștem), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul inf.) Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munieana (Corniareva), Murășiana Murășanul, Maramurășana, Nădiăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oravițana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebe- (ana) (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Tărnăveana, Timișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Viădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad) Zărăndeana, Zlăgneana, Zorile (Banca Invățătorilor).

ABONAMENTUL
PE 1 AN LEI 200. — PE 1/2 AN LEI 100.
NUMĂRUL 4. — LEI.

Director VASILE VLAICU

TAXA PENTRU INSERTIUNI:
De fie-care cm 3 Lei.
Bilanțurile după tarif special.

Nevoile de credit ale comersanților, meseriașilor și industriașilor români

Conferință rostită la congresul din Cluj, 16 August 1925, de Vasile Vlaicu, director

Dacă ar fi vorba să dăm și noi înainte, dacă dorim să progresăm încă un pas pe terenul comerțului și industriei naționale, în sfârșit, dacă suntem hotărâți și vrem să ne ridicăm cel puțin cu o treaptă pe scara dezvoltării noastre naturale, ca un popor liber în țara noastră liberă spre a ne dobândi și a sigura binemeritata noastră *independentă economică*, atunci cea mai mică sumă de bani, pe care am putea-o întrebuința cu folos simțitor, este, după o socoteală bine chibzuită rotund 300.000.000 lei, sub o condițiune fundamentală, care se va arăta mai în urmă.

Văzând și auzind rezultatul acestei socoteli, vrând-nevrând ne răsar înaintea noastră mai multe întrebări, la care va trebui să răspundem, pentru-ca să nu rămânem nedumeriți în nici o privință. Ba chiar și obiceiurile vechi și bune, precum și buna rânduială negustorească pretind o examinare și o controlă din fir în păr, la ori-ce factură, la ori-ce notă de plată, care ni se prezintă, fie suma cât de mică, dar încă la o sumă totală de 300.000.000 lei.

Căci, să vedem numai *pentru-ce* și *pentru cine* se cer aceste 300 milioane de lei? *Cum și cine are să folosească acești bani?* *Ce fel de socoteală este aceea*, care pretinde suma de 300 milioane pentru nevoile de credit ale comersanților meseriașilor și industriașilor români?

Ar mai trebui să vedem apoi, — dacă-i bună socoteala — *cum și de unde să luăm suma de 300 milioane*, spre a o pune la dispoziția celor în drept? Și în sfârșit *prin cine și cum să se administreze acești bani*, prin ce fel de așezăminte sau instituțiuni de bani vor fi să se chivernisească milioanele, de care vorbim aici, pentru-ca să producă mulțămire atât neamului nostru întreg, cât și acelora, cari vremelnic

sunt chemați, ca să se folosească de acest capital?

Cu îngăduința D-Voastră, voi răspunde la toate întrebările, pe rând.

Pentru-ce?

După cum bine se știe, sau mai bine zis, după cum bine simțim cu toții, avem și noi un număr frumuseț de comersanți, meseriași și industriași români și că, după dreptate, ni s-ar conveni să avem un număr cu mult mai mare. Ca să nu ne amăgim noi pe noi înși-ne și pentru-ca să o știe toți, cei ce se opintesc — înzadar — și astăzi a ținea norii grei deasupra Românilor îndeletniciți cu negoțul, meseriile și cu industria, vom zice, că din toată sărăcia noastră națională, avem totuși cam la vre-o 20.000 de comersanți, meseriași și industriași români, dar Români adevărați, de bastină, după origine, credință, neam și lege a sângelui, care nu se face apă Acești 20.000 — ostași ai comerțului și industriei naționale se găsesc toți și fie-care la ei acasă, prin orașele, comunele și satele de pe aceste plaiuri și ne-ar trebui să avem cel puțin 80—100.000 înși.

Este ușor de înțeles, că ne lipsesc banii pentru înzestrarea noilor comersanți, a noilor meseriași, a noilor industriași, pe cari suntem datori a-i pune în picioare, să le întemeiăm întreprinderile, atelierile și instalațiunile, să-i etablăm, să le dăm puțința, ca să-și înceapă afacerile, să-i ajutăm să le crească aripile să sboare, fiind-că „puterile la om sunt anii și aripile lui sunt banii, că cine n'are, cade jos și moare”.

Prin urmare se înțelege tot atât de ușor, că în același timp ne-ar mai trebui ceva bani și *pentru refacerea, pentru reînzestrarea, pentru întărirea actualilor comersanți, meseriași și industriași ai noștri, cari*

se găsesc încă de mult pe drumul lor și acum, ori-că li s'au învechit instalațiunile, uneltele și mașinile, ori-că vor să se așeze cu drept cuvânt pe o temelie mai largă, dezvoltându-și afacerile, în sfârșit vor să se miște și ei cu un pas înainte.

Astfel, atât înzestrarea noilor întreprinderi, cât și refacerea, reînzestrarea și dezvoltarea vechilor și actualelor noastre firme, pretind cu drept cuvânt anumite *capitaluri de investițiune*, sume de bani, ce nu se vor putea replăti deodată, ci pe rând, în mai mulți ani. Sunt niște bani băgați în temelii, bani imobilizați pe cel puțin 10 ani și replătibili numai cu anuități de amortizare.

Dar alătura cu aceste scopuri pe deplin motivate, am mai avea nevoie și de alți *bani de circulațiune, sau fonduri de rulment*, în formă de credite scurte pe trei luni, pentru aprovizionarea magazinelor cu mărfuri curente proaspete — dar la timpul cuvenit, — cum și pentru procurarea de materiale brute, de unde banii pot fi replătiți, ba chiar și trebuie să fie restituiți imediat după desfacerea mărfurilor sau produselor.

Și în sfârșit nu vom putea uita nici pe aceia dintre oamenii noștri, cari au fost nevoiți să contracteze pe vremuri grele niște împrumuturi silite, angajându-se să plătească dobânzi mari și cu neputință de suportat și cari ar avea nevoie urgentă să și convertească acele împrumuturi vechi în altele noi cu dobânzi mai suportabile, cu alte cuvinte, avem nevoie încă de bani pentru conversiunea vechilor datorii.

Dar banii pot fi mulți, sau pot fi puțini, ei nici odată nu sunt de ajuns. Iată aici chiar și a cincia categorie de nevoi bănești. Anume, omul ajunge de multe ori în situațiuni neplăcute de a trebui să plătească urgent și imediat, la moment o sumă de bani tocmai atunci, când abia peste 1—2—3 zile își va fi putut incasa singur anumite facturi sigure: avem deci o nevoie momentană de ceva credite pe 2—3 zile, de creditele cele mai scurte dar și cele mai neplăcute.

Reasumând, vedem, că suma de 300 milioane se împărțește în 4—5 rubrici deosebite și anume:

1. pentru înzestrarea noilor întreprinderi,
2. pentru refacerea sau reînzestrarea vechilor case,
3. pentru circulațiune sau rulment,
4. pentru conversiunea vechilor datorii, ba chiar și
5. „ anumite nevoi momentante.

Am socotit deci o sumă potrivită de 100 milioane pentru creditele destinate înzestrării nouilor negustori, industriași și meseriași. apoi o sumă egală cu cea dintâi, deci altă 100 de milioane pentru refacerea, reînzestrarea actualelor noastre întreprinderi în viață și a treia 100 de milioane am împărțit-o în jumătate pentru circulațiune și altă jumătate pentru conversiunea vechilor datorii.

Jumătatea de 50 milioane pentru fondul de rulaj nu este tocmai mică, și nici nu este disproporționată față de celelalte sume, ci din contră, aceste 50 milioane valorează efectiv mai mult decât cele 200 milioane dela început, pentru-că ele se învârtesc de 4 ori pe an, până când fondurile investite la temeliiile afacerilor nu se reîntorc decât odată în zece ani.

Cât pentru mărimea sumei destinate conversiunii vechilor datorii, cele 50 milioane pot fi socotite ca

destul de proporționale, față de celelalte categorii. N'am socotit absolut nimic deosebit pentru creditele nevoilor momentane, deoarece timpul scurt de 2—3 zile nu are atâta importanță, ca să ne îndreptățescă a pretinde fonduri deosebite, mai cu seamă, că totalul de 300 milioane nu se poate plasa deodată tot, ci numai așa pe rând și astfel trebuie să se găsească ori-când anumite sume disponibile.

Luminați pe deplin asupra întrebării, că „*Pentru-ee?*”, vom putea admite, că nevoile de credit cifrate la un total de 300 milioane lei sunt pe deplin motivate cu niziunța noastră națională de progres.

O întrebare tot atât de importantă este și cea de a doua, adică:

Pentru cine ?

Răspunzând la întrebarea aceasta, firul socotelii se desfășură cu totul.

Dacă în fiecare oraș ne vom da silința să ridicăm deocamdată numai câte patru firme de comercianți noi și numai câte patru firme de meseriași sau industriași, socoteala noastră trebuie să cuprindă cel puțin 50 orașe din Ardeal și Bănat. Iar din cele vre-o 4.000 sate, câte avem în aceste părți de țară, să ne mulțămim deocamdată numai cu cultivarea alor vre-o 100 comune mai mari, unde ar fi bine să înzestrăm deocamdată și cel puțin câte doi comercianți și câte doi meseriași sau industriași.

Creditul potrivit pentru un comerciant începător la oraș ar fi de 200.000 lei, cu care sumă minimală omul s'ar putea ajuta să-și facă un așezământ începător. Nu ne putem gândi la un capital suficient, ci numai la un ajutor simțitor, deoarece suma 200.000 lei astăzi nu poate forma inventarul complet de ajuns pentru comerciantul nostru așezat în oraș. Dar și de altă parte nu putem întinde coardele socotelii mai sus, pentru-că noul comerciant român, care merită să fie înzestrat cu credit de investițiune, de sigur mai are și el ceva bani proprii. Obiceiul nostru național și tradițional ne arată, că Românul nu s'apucă de afacere cu mâna chiar goală de tot și nici nu credem, că se va găsi vre-odată vre-un Român, care să apuce dela vecini sau dela străini obiceiul de a începe negoțul sau meseria cu o legătură de sdrențe în mână sau cu nimica goală. (Aplause însuflețite).

Românul fie că și-a agonisit singur, prin cruțare și muncă, ceva bani încă de pe timpul acțiivității sale ca învățacel și ca calfă sau comi, fie că mai are sau mai primește ceva zestre dela socrii mari sau dela socrii mici — și dela Dumnezeu mai mult, — la tot cazul are ceva putere proprie. Și apoi socoteala ajutorului nostru de zestre cu suma de 200.000 pentru comerciantul plasat în oraș, nu o putem spori nici pentru motivul, că banii luați pe credit sunt bani streini, bani de împrumut, bani cari trebuiesc restituiți sau replătiți, prin urmare ori-cum am zugerăvi fața acestor bani, ei sunt într-adevăr numai o sarcină de spongii sau bureți, ce se îngreunează și cu apa dobânzilor. Căci, chiar și dacă socotim numai dobânda de 8% pe an, totuși omul intră la apă și sarcina se îngreunează. Românul se împrumută rar și nu prea bucuroș, dar odată intrat în joc, el joacă cinstit până la sfârșit, deoarece obiceiurile de concordate, de falimente și de alte apucături viclene, păgubind pe creditorii cu toate garanțiile lor cu tot, aceste obiceiuri nu le-a pomenit neam de neamul nostru, la nici un Român. (Aplause).

Noi ne cinstim pe noi înși-ne atunci, când ne cinstim creditorii și Românul este cel mai bun debitor, platnic, dacă învoiala s'a făcut omeneste și dacă și-a dat odată mâna și cuvântul. Garanțiile de acoperire sunt bune numai pentru vreme de primejdie.

Pentru toate motivele acestea am socotit, că creditul de înzestrare cu 200.000 lei este de ajuns pentru înzestrarea unui nou comerciant român la oraș.

Pentru aceleași motive nu contemplăm mai mult decât suma de 100.000 lei ca zestre pentru meseriașul român așezat în orașe, sumă, care este potrivită și pentru comerciantul începător dela sate.

Vom avea astfel 800 de firme noi ale comercianților meseriașilor și industriașilor români înzestrați cu un total de 100 milioane lei și așezați în 50 orașe și 100 comune frunțase.

Cele 50 de orașe ar fi următoarele: Alba-Iulia, Aiud, Abrud, Arad, Baia Mare, Beiuș, Bistrița, Blaj, Brad, Brașov, Cămpeni, Caransebeș, Cluj, Cohalm, Dej, Deva, Diciosânmărtin, Dobra, Făgăraș, Făget, Gherla, Hațeg, Huedin, Hunedoara, Ibașfalău, Lipova, Lugoj, Mediaș, Năsăud, Ocna Sibiului, Odorhei, Oradea Mare, Orăștie, Oravița, Orșova, Reghin, Săliște, Sătmar, Sf. Gheorghe, Sibiu, Sighișoara, Sighetul Marmăției, Șimleul Silvaniei, Șiria, Tășnad, Târgu-Mureș, Timișoara, Turda, Uioara, Zălau, Zlatna.

Iar comunele frunțase (100 la număr), pe cari le avem în vedere, să nu le numim chiar pe toate, ci numai pe câteva, pentru-ca să se vadă rostul distribuției lor și anume: Apoldurile, Arpașurile, Avrigul, Bocșa, Buziașul, Branul, Boița, Borgoprund, Borosineu, Borșa, Buteni, Bucium, Cernatu, Codlea, Cujir, Curtici, Crasna, Criștior, Cehul-Silvaniei, Comăna, Dârstele, Drăgușul, Deda, Feldioara, Gilău, Geoagiu, Gura-răului, Jina, Ileana Mare, Ilija, Lăpuș, Ludoș, Lupeni, Mercurile, Mociul, Mehadia, Marghita, Măeruș, Mândra, Nădlac, Ormeriș, Poienile, Porumbacele, Poplaca, Pui, Pecica, Pâncota, Reșița, Rășinari, Rodna Veche, Râșnov, Racovița, Satulung, Sânpetru, Sebeșul săsesc, Sebeșul de jos, Seini, Șercaia, Șinca Șarmaș, Teaca, Toplița, Teregova, Tâlmăciu, Tilișca, Tohan, Turcheș, Ucea, Vlădeni, Veneția, Voila, Vștea, Vișeu, Zărnești și altele.

Pe vremea de de mult, pe când și-au fost început afacerile lor actualii noștri comercianți și meseriași ca firme independente, era obiceiul, că ucenicii, ieșiți calfe, făceau câți-va ani practică, până își adunau un mic capital propriu, cu care să-și înceapă întreprinderea. Ce mai lipsia, se împlinia printr-un împrumut potrivit, fie cu cheazăii personale, cu giranți, fie chiar și cu întabulare, de pe la băncile noastre. Dar astăzi creditele s'au îngreunat cu dobânzi imposibile de suportat și, ce e mai rău, împrumuturile cu amortizare pe 10—20 ani au ieșit din obiceiurile tuturor băncilor. De altă parte ucenicii zilelor de astăzi, abia s'au liberat și gândul lor de a-și aduna capital propriu pentru începerea propriilor afaceri, este distrus aproape cu totul de tabăra socialistilor, cari iau în primire pe ucenicii noștri, ca să-i învețe dușmănia pe viață și pe moarte contra capitalului. Cei puțini dintre Români noștri, ieșiți calfe, se luptă cât pot să scape din painjinișul socialist spre a se facecomercianți și meseriași sau industriași independenți. Acești buni Români ar trebui ajutați cu creditele necesare, *ori, dacă nu, atunci*

păcat de toată truda generală a neamului nostru, păcat de milioanele date pe căminele de ucenici, dacă nu vom veni să dăm credite de înzestrare acelorora, cărora li se cuvine și cari le merită. (Aplause puternice).

Ni se liberează an de an calfe din ucenici, creștem an de an specialiști în comerț și industrie și avem sute și mii de calfe vechi, cu practică îndestulătoare. Aceștia din urmă sunt aceia, cari în baza garanțiilor date de reuniunile noastre, trebuiesc să fie înzestrați cu creditele din rubrica de 100 milioane lei. Iar numărul lor de 800, ni se pare, că este mai curând prea mic, decât prea mare.

Reuniunile de comercianți, meseriași și industriași, adecă acelea, pe cari le avem, precum și acelea, cari se vor înființa, vor ști exact numele acelorora dintre vechile calfe, cari merită, și cari trebuiesc înzestrați.

Aceștia sunt, Domnilor, ostașii noștri bine instruiți, bine versați în practica negoțului și în arta meșteșugurilor și Onoratul Congres va cere astăzi înarmarea acestor ostași cu armele capitalului pentru luptă, la care dorim să i vedem luptând și biruind, pentru independența noastră economică, a neamului românesc. (Aplause cu mare însuflețire).

Aici ar fi locul să observăm, că după războiu s'au îmbulzit o seamă de oameni improvizați ca negustori de ocazie, fără nici o pregătire specială de carieră, ci fiind atacați drept la inimă de săgețile poftei de câștig ușor și mare, mai puțini Români slabi, dar mai mulți neromâni. Și, dacă comerțul și industria se găsesc astăzi departe de a satisface chemarea și așteptările țării noastre, care plătește scump o marfă proastă și cu lipsă la cântar, furnituri de calitate dubioasă și defectuoasă, mângînd cu pete de rușine cinstea negoțului și a industriei, aceasta se poate atribui într-o măsură oarecare și uzurpatorilor numelui de comerciant, meseriaș sau industriaș. Și nu ne scapă din vedere nici faptul, că o mulțime de foști funcționari publici ai vechiului regim de asuprire, ba și foști ofițeri din armata prăbușitei monarhii austro-ungare, foști avocați, notari publici, notari comunali, din lumea veche, s'au aruncat cu toată puterea pe comerțul și industria acestei țări îndelung răbdătoare, căreia pomeniții pescuitori au refuzat să-i jure credință. Pe lângă aceștia nu mai lipsiau decât noii cetățeni proaspeți de tot în țara noastră, veniți pe la vama lipitorilor și a lăcustelor, ca să putem zice, că noi Români, numai cu greu vom putea înzestra atâția comercianți, meseriași și industriași noi câți falimentați se produc an de an în tabăra uzurpatorilor, ajunși la licitație.

Reuniunile noastre își vor face deci o datorie națională punând la cale înzestrarea celor 800 noi, firme românești, după modesta noastră socoteală.

* * *

La a doua rubrică de 100 milioane pentru refacerea și reînzestrarea sau dezvoltarea vechilor noastre firme de comercianți, industriași și meseriași aspiră toți aceia, cari au nevoie de o lărgire a temeliiilor afacerilor, de o întărire și o dezvoltare a caselor lor de negoț sau industrie. Importanța creditelor de investiție convenite acestora, nu poate fi mai mică decât a nouilor firme, suma creditelor nu poate fi mai mică pentru reînzestrarea vechilor ostași, decât aceea, ce o socotim pentru finerii începători. Modestia pretensiunii de 100 milioane lei pen-

tru vechile noastre firme doritoare de progres și dezvoltare, se poate vedea mai bine din micile sume de 200.000, resp. 100.000 lei avute în vedere numai pentru 800 de oameni dintre cei 20.000, cât este numărul lor total, evaluat cu multă precauțiune pentru orașele și satele ardelen și bănățene.

Este adevărat, că acești bărbați ar putea exista și fără credite, ba chiar ar trăi mai liniștiți fără grija noilor împrumuturi și cu toate acestea, noi știm și simțim cu toții, că astăzi nu mai este vorba de lupta pentru existență, ci este vorba de ceva mai important: este vorba de *cucerirea independenței noastre economice*, suntem chemați să luptăm pentru desrobirea economiilor românești de sub consecințele firești ale vechilor privilegii date prin abuz de putere în mâinile actualilor minoritari de către guvernele foștilor asupritori. Oare până când instrumentele create de foștii noștri opresori, cu privilegiul special pentru exploatarea neamului românesc, vor continua opera prăbușitei și desființatei monarhii austro-ungare?

Să nu se atingă cineva de vre-un privilegiu al minoritarilor, că imediat merge plânsoarea la Liga Națiunilor și vai de spinarea majorității, care nu vrea să înțeleagă a fi slugă supusă la minoritatea, care a abuzat de puterea ei atâția secolii, trăind din sângele și sudorea majorității.

Ce bine e de minoritari! Ei au cel puțin o adresă unde să se plângă, la Liga Națiunilor.

Dar noi, săraca majoritate, noi Românii unde să ne plângem contra privilegiilor de stoarcere, de exploatare din partea minoritarilor? La care Ligă?

Prin urmare comercianții, meseriașii și industriașii noștri, ai majorității covârșitoare a populației acestei țări, încearcă și ei să miște inima acestui Congres, ca să facă rost de cel puțin 100 milioane lei cu dobândă de 8% pentru cel puțin 800 dintre firmele noastre românești, cu aceeași distribuție în sume de câte 200.000, pentru refacerea comerșanților noștri din orașe și câte 100.000 lei, pentru reînregistrarea meseriașilor din orașe, ca și pentru comercianții dela sate. Din această sumă să se dea deci 200 de împrumuturi de câte 200.000 lei și 600 de credite de câte 100.000 lei cu 8% anual, cu amortizare pe 10 ani.

Numele, profesiunea și domiciliul acelor, cari merită să fie înzestrați cu aceste credite, sunt prea bine cunoscute la reuniunile noastre.

Din a treia rubrică a creditelor de circulațiune de total 50 milioane lei am putea ajuta 2400 de firme românești cu câte 200.000 —, sau 100.000 —, sau 50.000 lei împrumutați cu aceeași dobândă însă numai pe termen de câte trei luni. Solicitanții îndreptățiți la această categorie de credite, vor fi, după avizul reuniunilor locale, toți comercianții, meseriașii sau industriașii români, cari află de bine să-și îmbogățească magazinul cu mărfuri curente și pot oferi siguranța absolută de a restitui la termen sumele împrumutate.

În sfârșit scoteala noastră prevede o a patra rubrică de 50 milioane lei pentru convertirea de datorii vechi ale omenilor noștri, cari strămtorați vreodată de vre-o mare nevoie, au consimțit să se împrumute cu dobânzi mari. Zace în caracterul național românesc, ca omul să se grăbească cu achitarea împrumutului, dar să nu liciteze la oferta de dobânzi mari. Sunt alte neamuri de oameni, cari se

indeamnă a promite dobânzi tot mai mari și tot mai mari, numai ca să primească credite dela bănci, bine știind, că nici achitarea împrumutului, nici a dobânzilor nu-i privește pe ei, ci mai mult pe poporul cumpărător, care n-are decât să plătească trei-patru prețuri: odată costul mărfurilor, al doilea toate cheltuielile, al treilea dobânzile și al patrulea profitul negustorului. Și, dacă nu se găsec mușterii pentru astfel de marfă, atunci banca n-are decât să ia marfa ori garanția să o vândă la licitație, ori să o păstreze ca anuntire pentru creditele date pe dobânzi mari.

Vorbind de credite, nu se poate trece la ordinea zilei peste chestiunea dobânzilor resp. a procentului de dobândă.

Dacă ținem, ca oamenii noștri să fie ajutați într-adevăr cu credite de bani, atunci dobânda maximală, ce o putem pretinde și care se poate plăti de acești debitori fără opintiri deosebite, nu poate fi mai mare de 8% anual. Aceasta era o dobândă statornică înainte de război atât prin legile speciale locale — drept dobândă maximală — cât și prin obiceiurile generale ale băncilor. Dobânda de 8% este în Ardeal și Bănat o dobândă păstrată în mod legal prin toate judecătorile și tribunalele din aceste părți de țară, astfel, că din ziua, în care ori-ce chestiune de credit ajunge în cumpăna dreptății înaintea justiției, ea intră în drepturile ei consacrate. Dar fazele, prin cari a trecut viața financiară de după război, atât în țara noastră, precum și în toate țările atinse de consecințele războiului mondial, au adus cu sine creșterea etalonului de dobânzi. Cu excepțiunea Băncii Naționale, care socotește 7% dobândă și 6% scont, bineînțeles pe timpul de un an, toate celelalte bănci socotesc în general 8%, însă nu pe an, ci după împrejurări: 8% pe 6 luni, 8% pe trei luni, sau chiar și pe timp mai scurt, ceea-ce face socotind pe an dela 16% în sus până cam pe la 60%.

Vorbitorul Dvs., atât în calitate de secretar al însoțirii băncilor noastre românești din Ardeal și Bănat, cât și ca consilier în Consiliul general al Asociațiunii Băncilor Române din țara întreagă, Vă poate arăta dovezi suficiente, despre eforturile continue ale băncilor românești spre a reduce dobânzile creditelor. (Aplause). Nu se poate susține același lucru despre băncile neromânești.

Băncile noastre românești din Ardeal și Bănat continuă și astăzi obiceiurile lor tradiționale de a da oamenilor noștri, comercianți, meseriași și industriași români credite cu dobânzile cele mai reduse, cu dobânzi minimale fără păreche la băncile neromânești.

..

Dar felul și caracterul creditelor, pe cari le avem în vedere pentru comercianții, meseriașii și industriașii noștri, când din 300 milioane partea cea mai mare intenționăm să o punem la temeliiile progresului nostru economic, ca fonduri de investiție imobilizate pe cel puțin 10 ani și replătibile prin anuități, pretind o statornicire definitivă a dobânzilor la 8% anual, cât face dobânda legală.

De aici isvorăște și nevoia de a face o categorie de împrumuturi pentru convertirea de datorii vechi, pentru care scop am socotit, că suma de 50 milioane s'ar putea întrebuința cu folos și cu succes simțitor. Că cine sunt acei dintre comercianții, meseriașii și industriașii noștri, cari merită avantajul conver-

siunei de datorii prin reducerea dobânzilor, aceasta ne-ar putea o spune numai reuniunile de breaslă localnice, cari își cunosc pe deplin oamenii lor.

Astfel socoteala noastră este, cred, luminată pe deplin și anume: în 50 de orașe și 100 de sate se vor da deocamdată 800 de credite pentru înzestrarea nouilor noastre firme, cari se vor înființa mâine și poimâine, creditele fiind măsurate în poziții de câte 200 000—, 100 000—, ceea-ce ne dă un total de 100 milioane lei.

În al doilea rând vin 800 de actuali negustori meseriași și industriași, cari vor avea să folosească creditele de câte 200 000 — și 100 000 — lei pentru refacerea și reînzestrarea sau desvoltarea afacerilor. În total a doua 100 milioane lei. A treia rubrică este de 50 milioane pentru credite de bani spre scopuri de circulațiune, ca fonduri de rulment pentru 2400 de firme românești și în sfârșit avem poziția de 50 milioane lei pentru conversiune de datorii vechi, total general 300 milioane.

Terminând cu întrebările *pentru-ce și pentru cine*, am ajuns la a treia întrebare de cea mai mare importanță și anume:

De unde și cum? De unde și cum să luăm cele 300 milioane de lei spre a le pune la dispoziția comercanților, meseriașilor și industriașilor români?

În revista „Progresul Economic” No. 1-2-3 s'a dat ideea de a se înființa o bancă centrală și specială pentru folosința exclusivă a tuturor comercanților, meseriașilor și industriașilor români din Ardeal și Bănat.

Am studiat și eu împrejurările și motivele, posibilitățile și condițiunile de punere în aplicare a acestei idei și la sfârșit am ajuns la concluziunea, că ideea nu este bună și iată pentru-ce. Vă propun, ca să abandonați definitiv această idee.

O bancă nouă, dacă ține să-și împlinească misiunea de a Vă pune la dispoziție cele 300 milioane lei, va trebui constituită cu un capital social de cel puțin 150 milioane, rămânând, ca o parte egală de alte 150 milioane să le primească prin scont dela Banca Națională cu 6% anual.

A înființa astăzi o bancă nouă cu un capital de 150 milioane ar fi o încercare zădarnică, cu toate că disponibilitățile de numerar ale comercanților, meseriașilor și industriașilor noștri din Ardeal și Bănat sunt cam de 10 ori pe atâta. În principiu, sau în teorie, s'ar putea înțelege, că fiecare comercant sau meseriaș român să contribuie cu cel puțin 15-20 000 lei la înființarea unei bănci speciale proprii. Dar în practică, acei 20.000 oameni, cari sunt chemați să strângă și să pună la un loc capitalul de 150 milioane prin vărsăminte fondatoare de câte 15-20.000 lei, se simt îndemnați prin puternice motive să-și țină banii lor sub imediată îngrijire și supraveghere a stăpânului. Lipsește astăzi, și nu fără motive, o încredere atât de mare, ca să se îndemne milioanele de a se aduna la o bancă nouă în formă de capital acționar, sub îngrijirea unor oameni noi, într-un sediu central, alături la distanțe atât de mari de toți cei interesați. Lipsește siguranța, că solicitanții de credite se vor împărtași de banii și avantajile băncii spre o mulțumire generală și specială.

De altă parte este natural, ca, înființându-se o bancă nouă, cu menire specială și cu probleme financiare proprii aici în Ardeal și Bănat, ea să nu

poată exista izolată de concertul celor 120 bănci românești din aceste părți de țară. Angajate cu interese financiare la noua bancă, este deci foarte firesc, ca băncile noastre să ceară cu drept cuvânt rolul cuvenit lor în conducerea și supravegherea noii bănci, mai cu seamă, dacă se solicită, și nici nu s-ar putea alt-cum, ajutorul material al băncilor noastre la așezarea temelii noii bănci, în rol de fondatoare. Ori-ce fondator-acționar are tot dreptul firesc, ca să se pună la adăpostul ori-căror surprinderi pentru ziua de mâine, în ce privește buna chivernisire a banilor încredințați noii bănci. Din acest moment însă, firește, că noua bancă nu va mai fi o bancă specială și exclusivă a comercanților, meseriașilor și industriașilor, ceea-ce nu este în intențiunea și nici în interesul acelora, cari vor să rezolve problemele speciale arătate mai sus. În fond, banii băncilor noastre se găesc tot atât de bine și tot atât de ușor la ele acasă prin acordare de credite directe, fără să mai fie nevoie de intermediul unei bănci noi, care în fond n'ar face altceva decât să scumpească creditele prin sporirea cheltuielilor de administrație.

Cu toate acestea, să presupunem pentru moment că se vor face toate eforturile și se va realiza aceea-ce este imposibil, că se va înființa banca preconizată în idee, ca o bancă specială a comercanților și industriașilor români din Ardeal și Bănat.

Această bancă ar fi obligată să plaseze suma de 300 milioane lei credite cu 8% anual, producând deci un beneficiu brut de 24 milioane lei, din cari se vor da 9 milioane ca dividende minimale de 6% acționarilor și alte 9 milioane pentru dobânzile de scont 6%. Alte operațiuni bancare rămân afară din socoteală, fiind operațiuni secundare pentru o instituție cu menire filantropică și cu probleme speciale.

Rămân deci 6 milioane lei pentru acoperirea tuturor cheltuielilor acestei bănci, care trebuie să aibă un sediu central provăzut cu toate serviciile, apoi 50 de sucursale și 100 agenturi. Cheltuielile Sediului central nu s-ar putea nici reduce, nici comprima sub cifra de un milion lei anual, iar cheltuielile fiecărei sucursale n-ar putea fi mai mici de 100.000 lei pe an, ceea-ce face 5 milioane. Atunci, când cheltuielile minimale ale unei bănci similare sunt de 4-5 ori mai mari decât cele socotite aici, am avea o bancă fără păreche în privința cruțării. Dar și cu aceste sume de cheltuieli minimale ni s-au isprăvit toți banii disponibili și ar urma acum, ca banca aceasta să fie liberă de impozite, să nu plătească nici o chirie, să aibă lumină și încălzire gratuită, să nu plătească cheltuieli de birou, nici pentru imprimate și cărți și în sfârșit cele 100 de agenturi să lucreze absolut gratuit. Pe cât sunt de imposibile toate acestea, tot atât de imposibilă este și realizarea ideii de a face o bancă centrală și specială pentru creditele de cari s'a vorbit.

Imposibilitatea derivă aici din pretensiunea de a servi creditele cu 8%, susținându-se banca din diferența de 2% și din eventuale picături de beneficii din alte operațiuni secundare.

Pentru aceleași motive sau pentru motive similare va trebui abandonată și ideea de a solicita ajutor din banii Statului fie prin Centrala băncilor populare fie prin Centrala Cooperativelor, fie dela Creditul Industrial, mai cu seamă, că în gestiunea acestora mai intervin și considerațiuni de alte interese, cum sunt interesele politice de partide, la tot cazul

ingerințe streine de interesele profesionale speciale.

Intre astfel de împrejurări singura cale potrivită scopului se va găsi în coordonarea intereselor comune ale singuraticelor reuniuni.

Ce e de făcut?

Ar fi cu cale, ca fiecare reuniune de comercianți, meseriași și industriași să facă acolo unde se găsește ea, câte o bancă specială a acelei reuniuni și anume în cele 50 de orașe se vor înființa 50 de bănci românești speciale, cu câte un capital de minimum 1.800.000— lei, iar în cele 100 de sate câte o bancă cu capitalul de cel puțin 600 000 — lei. Peste tot, numai societăți anonime

Pe calea aceasta banii își vor găsi încrederea cuvenită, ca să iasă din punga localnicilor și ca să intre într-o așezare bancară din imediata lor apropiere, sub controlul nemijlocit al lor și sub directa conducere a acelor, cari au contribuit cu bani la temeliile aceluia așezământ. Vom câștiga deci un număr de 150 bănci românești noi, a căror conducere și supraveghere va fi depusă în mâinile comercianților, meseriașilor și industriașilor noștri, având în total un capital de cel puțin 150.000.000.— lei. Pe cale de reescont se vor putea obține apoi alte 150.000 000. Alte izvoare de venit din alte surse de bani vor fi binevenite, ori-cât ar fi ele de mari, fără să se poată conta însă dinainte și cu siguranță la ele.

Va fi de datoria Centralei reuniunilor, ca să dea îndrumările de lipsă, cum să se înființeze și cum să se administreze mai bine noile așezăminte, spre a corespunde cât mai bine scopului și problemelor speciale. În multe locuri vor trebui înființate mai întâi reuniunile locale și apoi băncile reuniunilor.

Mi se pare, că așa fi observat pe fețele unora dintre Dvs. o nedumerire oarecare și cred, că doriți să-mi întoarceți contra mea chiar propriul meu argument cu cheltuielile.

Cum? Vorbitorul a susținut, că o bancă colectivă nu poate face față cheltuielilor din diferența de 2%, atunci cum se vor putea susține 150 bănci din aceeași diferență de 2%.

Dar, Domnilor, să-mi dați voie, să vă arăt, că o bancă locală a vre-unei reuniuni din vre-un oraș sau din vre-un sat poate fi adăpostită prea ușor, fără nici o chirie, chiar în localul reuniunii, mai cu seamă, că n'ar avea să facă operațiuni bancare întinse, și nici pentru un public de oameni streini de reuniunea localnică ci ar avea să poarte numai 3—4 registre: unul pentru acționari, unul pentru cei 20—30 de comercianți sau meseriași membri ai reuniunii, cari vor fi ajutați cu creditele și un registru principal despre averea băncii. Astfel, secretarul fiecărei reuniuni ar putea fi în același timp și contabilul băncii locale și dacă veți remunera munca lui cu 2000 — lei pe lună, el se va simți prea bine răsplătit, deoarece n-ar avea de rezolvat decât cel mult 50 de cazuri pe anul întreg, o lucrare, ce dimpreună cu bilanțul anual, o face cu plăcere chiar și cel mai distins și cel mai versat dintre contabilii profesioniști, pentru această remunerație. Cheltuiala aceasta ar face în total 3.600.000—, mai rămânând deci și o cruțare de 2.400.000—, care s-ar putea trece la fondul de rezervă. De fapt, se cruță aici și serviciul de casierie, deoarece bani se vor plasa cu cea mai mare ușurință, ba chiar și în deplină siguranță în cont curent la cea mai apropiată bancă românească, care va va

da cu plăcere 8% dobândă, conform prevederilor noastre, fiind bani disponibili ori-când pe seama băncii reuniunii, făcând plățile și încasările băncii reuniunii, ba punându-i la dispoziție și extrase semestrale regulate, cari extrase de contabilitate vor servi drept bază la contabilitatea băncii reuniunii.

Mai târziu, când cele 150 bănci ale reuniunilor noastre se vor întări și se vor mai desvolta, ele vor putea angaja un personal mai mare, adăpostindu-se în local sau casă proprie, vor putea ține serviciu de casierie, cum și alte servicii, pentru alte operațiuni.

Aceste 150 bănci, privite în totalitatea lor sunt chemate în mod special să dea 250.000— lei ca credite de investițiune, amortizabile în cel puțin 10 ani, cu procentul anual de maximum 8% și debitorii lor: comercianți, meseriași și industriași români sunt obligați a restitui aceste împrumuturi prin rate semestrale de amortizare de câte 7360— lei pentru fiecare sută de mil, capital împrumutat.

Restul de 50 milioane sunt credite pe trei luni.

* * *

Astfel o bancă a unei reuniuni din vreun oraș oarecare, având date împrumut trei milioane lei ca credite pe durată de 10 ani, va încasa în fiecare jumătate de an din amortizări și dobânzi 250.000 — lei rotund, din care sumă, detragând dobânzile pasive (inclusiv dividendele de 6%) mai rămân cam 130—150 000— lei bani buni de dat mai departe la alți comercianți, meseriași sau industriași români, la fiecare atunci, când îi vine rândul, în timp ce 600.000— lei se găsesc astfel la fiecare reuniune în credite de circulațiune, ca fonduri de rulment. O bancă a vre-unei reuniunea dela sate va avea dați împrumut pe durată de 10 ani cam un milion de lei, iar 200.000— lei ca credite de circulațiune. Ea va încasa astfel în fiecare jumătate de an anuități de câte cca. 75.000— lei, din care detragând dobânzile pasive dimpreună cu partea dividendelor, mai rămân în fiecare semestru cam 50.000 — lei bani buni de dat mai departe la alt Român, care vine la rând.

Sarcina debitorilor va fi cât se poate de potrivită și destul de ușoară: cine a luat 100 000— lei, va avea de plătit tot la 6 luni câte 7360— lei, adică rotund 1200— lei pe lună sau nu tocmai 44 de lei pe zi.

Cine a luat jumătate, va avea de plătit pe jumătate, iar cine a luat dublul, va avea de plătit de două ori atâta, și cu aceste plăți ușoare se vor achita și sfârși datoriile fiecărei debitor în termen de 10 ani.

Toate acestea sunt deslegări cu caracter provizoriu, urmând mai târziu, ca aceste bănci să se desvolte pas de pas și an de an, împlinindu-și menirea și destinațiunea lor specială de a înzestra pe noii noștri comercianți, meseriași și industriași, așa, ca să înzestreze toate la oaltă cel puțin 800 de comercianți și 800 meseriași cu creditele de investiție cele mai ieftine, apoi aprovizionând deocamdată 2400 de firme cu capital de circulațiune și scăpând cam vre-o 500 de datornici vechi, de sub greutatea cametelor grele.

Dați-mi voie să apăs cu greutate deosebită, că după toate descrierile de mai sus, cele 150 bănci speciale, locale sunt niște bănci într-adevăr speciale în toată puterea cuvântului și în adevăratul înțeles de: *instituțiuni financiare de caracter filantropic profesional și național* în scopul înmulțirii și dezvoltării firmelor noastre românești de comerț și industrie.

Mai târziu, după vre-o 10 ani de zile, încetul cu încetul ele s'ar putea desvolta ca niște instituțiuni financiare de caracter bancar, adecă de profesiune bancară.

Condițiunea principală este însă, ca fiecare reuniune să înțeleagă a lucra din toate puterile și fiecare la ea acasă în vederea scopului comun, de a mobiliza deocamdată cele 300 milioane de lei pentru lupta noastră pe terenul economiei naționale, unde vom învinge negreșit, dacă vreți și DVs. (Aplause repețite. Ovațiuni.)

INFORMAȚIUNI.

— Noile bilete de 500 lei. În legătură cu preschimbarea bancnotelor de 500 lei, Banca Națională aduce la cunoștința publicului, că noul tip al biletului de 500, prevăzut de art. 13 din lege și 36 din statutele ei, va fi pus în circulație în a doua jumătate a lunii Septembrie a. c. Hârtia acestui bilet este aceiaș ca a biletului de 1000; dimensiunile desenului: 186—97 mm. iar ale biletului 207—118 mm. Înfașurarea multicolorată, Filigramele: un singur filigram la mijlocul biletului reprezentând capul lui Traian. Ca figuri, pe fața biletului se văd: în stânga o țărancă șezând pe o laviță și torcând; în dreapta o țărancă șezând și lăptând un copil, iar jos, o secere și un snop de grâu culcat. Deasupra filigramului este scris „cinci sute lei“ în litere; iar în cele două colțuri de sus ale biletului „500“ în cifre. Dosul biletului are un cadru cu un aspect liliachiu mai pronunțat... În stânga două țărance una lângă alta cu sape pe umăr; la dreapta, jos o vedere a unor sonde petrolifere, iar în funde se zărește Castelul Peleş. Deasupra filigramului: marca țării, iar jos textul de lege privitor la pedepsele contra falsificatorilor. În cele două colțuri de sus: „500“ în cifre. În general, dosul biletului are o înfașurare mai închisă decât fața.

Aviz important.

„Solidaritatea“, Asociația Institutelor Financiare Române din Ardeal și Bănat ajută pe comercianții români, singuri stăpâni pe o conducere inde-

pendentă a negoțului de coloniale și manufactură, plasându-i în piețe bune românești, cu toate înlesnirile posibile, ca credit de mărfuri, ba chiar și credit ieftin în bani. Birou „Solidarității“ intermediază aceste plasamente și înlesniri în mod gratuit.

Comercianții interesați la dobândirea acestor avantagii, se vor adresa cu toată încrederea la biroul „Solidarității în Cluj, Piața Unirii No 8 et. I, arătându-și în scris referințele personale și materiale. Sunt excluși începătorii, cari nu au încă practica suficientă pentru conducerea negoțului în mod independent.

Toate ziarele românești sunt rugate a reproduce gratuit acest aviz important pentru ridicarea negoțului românesc la rolul, pe care-l merită.

„SOLIDARITATEA“

A v i z

„Revista Economică“ numărul iubilare de 25 ani, se poate procura direct de la administrația acestei reviste, cu prețul de 60 Lei, franco, recomandat.

Adresele comercianților și meseriașilor români, tipărite pe vignete, se pot procura din același loc cu 10 bani adresa.

Colecția cuprinde 4000 adrese.

A v i z

Afacere solidă foarte rentabilă. Într'un centru mare industrial din Ardeal, din motive familiare se vinde fără sarcini, o firmă de coloniale, cereale și băuturi spirtoase. Vad bine stabilit. Contract de chirie asigurat până în 1927. Inventar, aranjament și mărfuri cca două milioane lei, Informațiuni mai detaliate la Administrația ziarului.

Convocare

Domnii acționari ai soc. an. „Industria Aurului soc. an. în Abrud“ se convoacă prip în aceeași la a

II-a adunare generală ordinară

care se va ține în ziua de 12 Septembrie 1925 la orele 11 a. m. iar în caz de reconstituire în ziua de 19 Septembrie 1925 la orele 11 a. m. la uzina societății „Concordia“ din Bucium cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Raportul consiliului de administrație și a comitetului de cenzori, bilanțul anului de gestiune 1924 și hotărâre cu privire la pierderea arătată în bilanț.
3. Fixarea jetoanelor de prezență a membrilor din consiliul de administrație și diurnelor.
4. Eventuale propuneri

Abrud, la 14 August 1925

Notă: Atragem atențiunea Domnilor acționari asupra articolului 12 din Statute, conform căruia dreptul de a participa la adunările generale îl pot exercita numai acei acționari cari și-au depus acțiunile scrise pe numele lor sau a mandatarilor lor cel târziu până în preziua adunării la cassa societății sau la cassa altor societăți desemnate în convocare în așa timp, că avizul despre depunerea lor se fie sosit până în preziua adunării la biroul societății.

Consiliul de Administrație

Acțiunile se pot depune la: Cassa noastră în Abrud Banca Agrară Cluj și filialele ei, Banca Centrală Cluj și filialele ei, Banca Minelor București, Albina Sibiu și filialele ei, Izvorul Alba Iulia și filialele lui, Auraria Abrud, Doina Câmpeni și Crișana Br. d. Acțiunile acelor domni acționari, cărora nu li s'au extradat până acum, se consideră depozitate la cassa noastră.

Activ

BILANȚ, LA 31 DECEMBRIE 1924

Credit

Acționari	213850	—	Capital	10000000	—
Teritorii miniere	5900000	—	Rescumpărări de părți	84380	25
Clădiri	92077	20	Correspondenți	4502420	23
Imobile	35500	—	Spese de fondare	116181	26
Drepturi de apă	30000	—			
Unelte și utenzilii	145028	63			
Canal de alimenta e	500000	—			
Mobilier	51761	25			
Rechizite de birou	730	15			
Linia industrială	383146	89			
Exploatare, explorare	936934	34			
Mașini	2560233	22			
Drumul pe Abuzel	100700	—			
Lucrări de instalare	2965	—			
Clădiri noi	1537394	48			
Cassa	177012	68			
Avansuri	124270	—			
Prodiversi	37734	26			
Instalația electrică	1108338	04			
Pierdere	765305	60			
	14702981	74		14702981	74

Debit

CONTUL PROFIT ȘI PIERDERE

Credit

Material	291353	30	Aur și alte venituri	936149	15
Intreținerea mașinelor	35980	50	Pierdere	765305	60
Interese	287965	39			
Plata muncitorilor	519846	—			
Jetoane și diurne	20210	—			
Chirie	5200	—			
Porto	731	70			
Asigurări	15000	—			
Perdere din anul 1922—1923	155129	01			
Spese generale	107538	85			
Salarii	262500	—			
	1701454	75		1701454	75

Abrud, la 31 Decembrie 1924

Dr. Candin David m. p.
dir. adm.

V. Lazăr m. p.
dir. tehnic

Petru Popoviciu m. p.
contabil

Ionel David m. p.
casier

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Dr. Laurențiu Pop m. p.

Dr. V. Bologa m. p.

Dr. Borza m. p.

Rățiu m. p.

Dr. Zosim Chirtoș m. p.

Ing. Damian David m. p.

N. David m. p.

S'a controlat și aflat în consonanță cu registrele societății și exact.

Abrud, la 14 August 1925

Dr. Iuliu Chiș m. p.
prezident

Ioan Fodorean m. p. cenzor,

Petru Popoviciu m. p. cenzor,

Dr. Macaveiu m. p. cenzor

Emil A. Chiffa cenzor și expert contabil m. p.

Dr. Gheorghe Davidu m. p. cenzor

„Detunata“

instituit de economii și credit, societate pe acții în Bucium.

Convocare

Domnii acționari ai inst. de cred. și econ. „Detunata“, soc. pe acții în Bucium, sunt invitați la
a XXV-a adunare generală ordinară

ce se va ținea Duminică în 13. Sept. 1925 la ora 10 a. m. în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale și constituirea (§ 22 din statute.)
2. Alegerea comisiei de trei pt. constatarea acțiilor și plenipotențelor înrate pe baza § 19 din statute.
3. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere pe 1922—1924 și darea absolutoriului.
4. Hotărâre asupra împărțirii profitului curat.
5. Alegerea membrilor în comitetul de supraveghere pe un period de 3 ani.
6. Fixarea marcelor de prezență.
7. Eventuale propuneri.

8. Exmiterea alor 2 acționari pt. verificarea procesului verbal
- Domnii acționari, cari doresc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați a-și depune acțiile și plenipotențele cel mult până la 12. Sept. 1925 la 10 oare a. m. la casa institutului nostru sau la „Auraria“ din Abruđ.
- La caz că adunarea aceasta gen. ar fi incapabilă de hotărâri valide, lipsind voturile recerute ori numărul de acționari, convocăm a II-a adun. gen. pe 30. Sept. 1925 la 10 oare a. m. conform §-ului 23 al. 2 din statute.
- Bucium, la 31. Decembrie 1924.

DIRECȚIUNEA.

Activa

Bilanț general pe anii 1922—24.

Pasiva

Cassa	1117	30	Capital societar	30000	—
Cambii	33682	—	Fond de rezervă	31159	03
Imprumuturi hipotecare	8534	01	Fond special de rezervă	14538	54
Efecte	5047	95	Fond de amortizarea pierderilor	20333	63
Depuneri proprii	164677	55	Fond de pensiuine	10011	57
Debitori	1808	30	Fond de scopuri culturale și binefaceri	1790	66
Mobilier	121	50	Depozite spre fructificare	52932	94
			Creditori	10774	38
			Dividendă neridicată	1154	50
			Fond provenit din realități	26317	79
			Profit net	15975	57
	214988	61		214998	61

Spese

Contul Profit și Pierderi.

Venite

Interese la depozite spre fructificare	6582	10	Interese dela cambii	9277	25
Salare	27600	—	„ „ împr. hipotecare	2871	23
Marce de prezență	300	—	„ „ „ național	6000	—
Spese: sp. generale	10159	75	„ „ depuneri proprii	55171	10
chirie	4300	—	Proviziune și competență	18856	70
porto	153	60	Provocări	485	74
Dare	17691	—			
Amortizări	10000	—			
Profit net	15975	57			
	92662	02		92662	02

Bucium, la 31. Decembrie, 1924.

Nicolae David m. p. dir. executiv
 Dr. Gheorghe Davidu m. p., președinte.
 Nicolae Bogdan m. p.

Gh. David m. p. contabil
 Dr. Avram Vesa m. p.
 Dr. Bazil Ciura m. p.

Alexandru Macaveiu m. p.
 Nicolae David m. p.

Vasile Macavelu m. p.
 Ioan Popa m. p.

Am verificat aceste conturi și le-am găsit în concordanță cu registrele ținute în bună regulă.

Silviu Lazar m. p.   Nicolae Corolu m. p.   Alexandru Bogdan m. p.   Ioan Toma m. p.

„ALBINA“, institut de credit și de economii în Sibiu.

A XII-a tragere la sorți publică

a **Scrisurilor fonciare de 4¹/₂%** în coroane ale **Institutului de credit și de economii „Albina“** a urmat în **27 iulie 1925** în prezența domnului notar public **Dr. Nicolae Cristea**, a doi membri din consiliul de administrațiune și a comitetului de supraveghiere al institutului. S'au tras în valoare totală **de coroane 400.000** — (Le **200.000** —) următorii numeri:

à **500 Cor.** Nrii: 2, 11, 15, 30, 32, 36, 45, 46, 51, 56, 60, 64, 65, 69, 86, 87, 90, 91, 93, 97.
(Lei 250)

à **1000 Cor.** Nrii: 1, 2, 8, 9, 13, 15, 22, 25, 35, 37, 47, 48, 56, 58, 59, 63, 66, 69, 73, 75, 91, 97, 98, 100, 108, 121, 123, 124, 125, 127, 128, 130, 131, 132, 133, 138, 142, 143, 144, 152, 153, 154, 160, 162, 163, 167, 169, 174, 175, 177, 178, 182, 184, 185, 187, 190, 200, 205, 208, 214, 215, 216, 221, 229, 235, 236, 240, 244, 249, 251, 255, 256, 266, 270, 271, 272, 274, 276, 277, 278, 280, 281, 288, 289, 292, 299.

à **2000 Cor.** Nrii: 7, 8, 12, 14, 20, 21, 22, 24, 32, 35, 38, 39, 45, 58, 61, 63, 72, 77, 81, 82, 84, 104, 124, 127, 128, 142, 148, 170, 172, 188, 198, 222, 232, 235, 241, 243, 246, 257, 262, 270, 274, 276, 279, 280, 283, 296, 301, 310, 312, 322, 325, 331, 332, 339, 347, 364, 367, 397, 402, 404, 405, 407, 426, 432, 436, 449, 450, 460, 461, 466, 470, 474, 479, 488, 498, 516, 519, 525, 532, 537, 551, 555, 562, 573, 574, 579, 587, 591, 595, 604, 609, 622, 629, 647, 650, 651, 657, 668, 672, 675, 677, 679, 682, 685, 689, 694, 699, 701, 702, 705, 717, 719, 720, 722, 725, 737, 744, 745, 747, 749, 768, 771, 777, 789, 496, 799, 801, 805, 809, 810, 813, 814, 816, 819, 820, 955, 969, 972, 975, 985, 994, 1000, 1012, 1029, 1032, 1046, 1055, 1061, 1066, 1077, 1085, 1092.

Cu începere de la **1 Ianuarie 1926** aceste scrisuri fonciare se răscumpără la **Casa institutului în Sibiu** și la **Filiatele sale din Brașov, București, Cluj, Lugoj, Mediaș, Târgu-Murăș, Timișoara și Dicio-Sân-Mărtin.**

Cu **1 Ianuarie 1926** încheată interesele lor mai departe și cupoanele de interese scadente mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Din scrisurile fonciare eșite la sorți la tragerile de mai înainte nu s'au prezentat încă pentru răscumpărare următoarele:

à **500 Cor.** Nrii: 1919 1912 1910 1919 1910 1917 1917 1918 1913 1918
(Lei 250) 22, 33, 37, 42, 43, 44, 47, 54, 62, 117.

à **1000 Cor.** Nrii: 1917 1918 1910 1912 1917 1917 1919
(Lei 500) 62, 102, 111, 224, 241, 242, 269.

à **2000 Cor.** Nrii: 1915 1912 1910 1919 1919 1918 1919 1918 1918 1910
(Lei 1000) 1, 34, 123, 242, 419, 437, 509, 553, 700, 797, 153, 245, 442, 566.

Sibiu, 27 Iulie 1925.

Diracțiunea.